

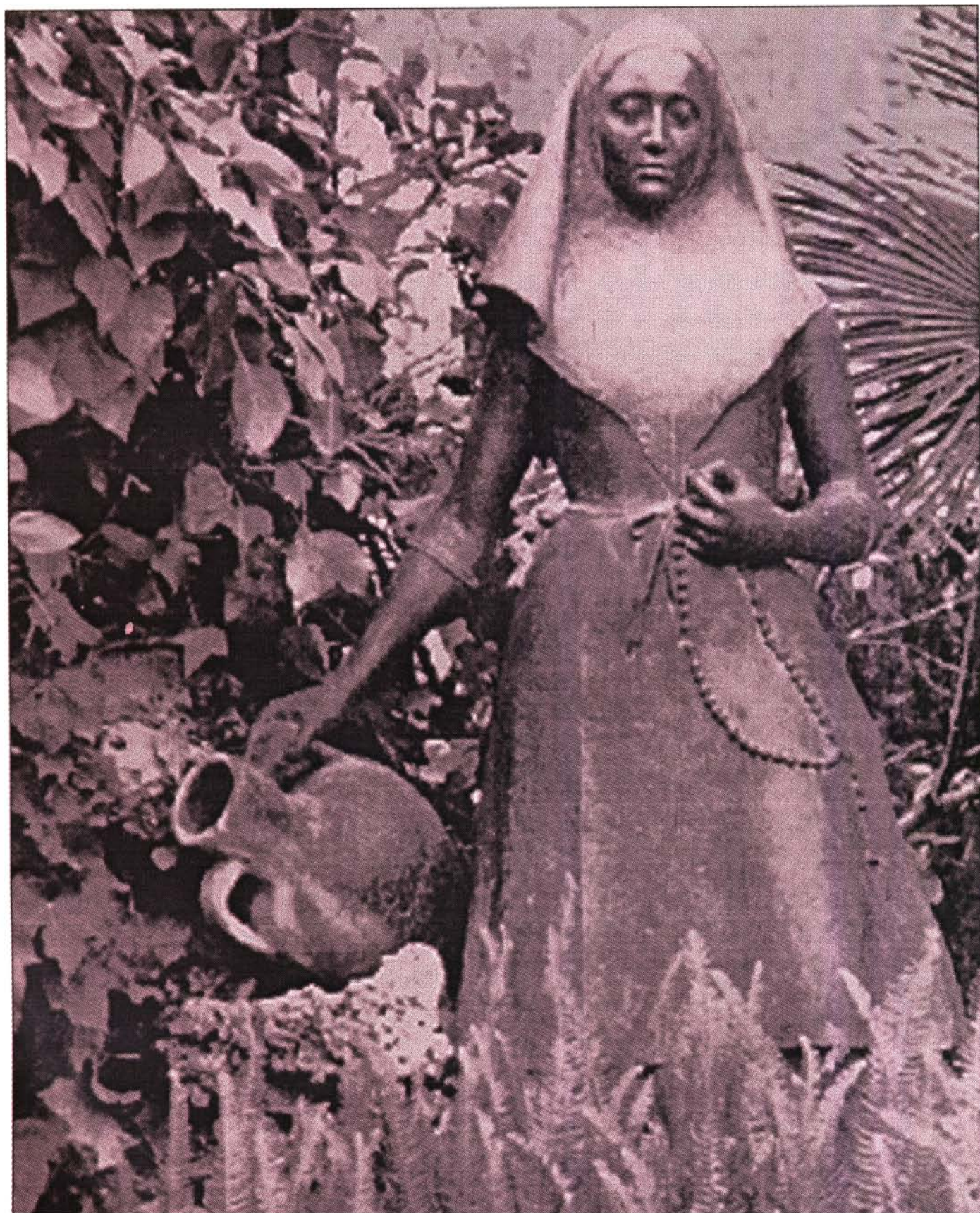

Santa Margalida

PREMSA
CORONA

BIMENSUAL - SETEMBRE 1993 - P.V.P. 200 Pts.

NÚMERO 19

CARPINTERIA

HNOS. FERRER, C.B.

Escola, 8
Tel. 52 31 52
07450 - Sta. Margarita

Ctra. Vieja de Bunyola, 29
Tels. 75 68 35 - 36 - 37 - 38
07009 Palma de Mallorca

CONGELADOS RAMIS
PESCADOS Y MARISCOS

C/. Miguel Ordinas, s/n.
Tel. 52 38 32   07450, Sta. Margalida

Hnos. OLIVER, C.B.
CRISTALES Y ALUMINIOS

MAMPARAS BAÑO
PERSIANAS
BARANDILLAS
CELOSIAS

C/. Miquel Ordines, 37
07450 - STA. MARGALIDA
(MALLORCA)

Tel. Taller: 52 38 89
Tels. Part.: 50 53 42
52 38 24

BAR ESTELRICH

Pl. Abeurador, 5 - Tel. 52 32 23

Optica Ca'n Picafort

- Lentes de contacto
- Gafas graduadas
- Gafas de sol
- Termómetros

Paseo Colón, 92 • Tel. 85 15 36
CA'N PICAFORT

Carpintería Mecánica

ESTELRICH & ESTELRICH

Miguel Ordinas, s/n. - Tel. 52 35 25 - Sta. Margalida

**"SA
NOS
TRA"**

CAIXA DE BALEARS

ESTAMOS CON LA GENTE
LOS DIAS DE FIESTA,
Y TODOS LOS DEMAS

**Revista Santa
Margalida**

número 19
Setembre 1993
(Bimensual)

Obra Cultural Balear de
Sta. Margalida

Direcció:

Rafel Bordoy i Pomar

Redacció:

Antoni Mas
Antoni Ferrer
Joan Malondra
Guillem Crespí
Josep Gayà
Maria Fornés
Mateu Amorós

Col·laboren:

Mn. Antoni Rubí
Jordi Caldentey
Guillem Malondra
Miquel Bordoy
Maria Morey
Toni Font
Esteve Serrano
Mn. Antoni Cano

Fotografia:

Rafel Bordoy

Disseny i fotocomposició:

Miquel Bordoy

Fundador:

Nicolau Pons

Imprimeix:

Gràfiques SIBA, C.B.
Santa Margalida

Dipòsit Legal: 495 - 1989

Adreça:

C/ Xaloc s/n
Santa Margalida

LA REDACCIÓ D'AQUESTA REVISTA VOL
MANIFESTAR QUE SOLS EXPRESSEN LA
SEVA OPINIÓ L'EDITORIAL I ELS ARTICLES
SIGNATS PER LA REDACCIÓ. ELS ALTRES
SÓN RESPONSABILITAT DELS AUTORS QUE
EXERCITEN EL DRET DE LA LLIBERTAT DE
EXPRESSIÓ MITJANÇANT LA REVISTA.

Editorial

La Beata 93, una fita per a la Vila.

Antigament, en el món de la pagesia, com era el de la nostra Vila, el mes de setembre era un punt de referència important; en el mes de setembre, devers Sant Miquel, finien i començaven els contractes entre els senyors de les terres i els arrendataris o els amitgers. Era idò, acabada la collita i quasi a punt de sembrar, hora de passar comptes i de fer projectes.

Actualment ja no és exactament així, però no hi ha dubte que les festes de la Beata marquen pels vileros també una fita: s'acaba l'estiu, es dona un poc l'esquena a Can Picafort i es giren els ulls cap a la Vila. I què hi trobam per la Vila? Unes esperances mortes, altres que encara es serven ben vives, uns carrers plens de clots, una plaça enrajolada de fresc, unes festes de temps de crisi, un batle que acaba el seu mandat i un de nou que el comença. És temps idò de fer balanç del que ha passat i posar esment al que ha de venir.

No serem nosaltres qui facem el balanç o que passem

comptes, cada margalidà té prou criteri per fer-ho i en sabrà treure conseqüències del que ha vist i del que, sens dubte, veurà. Nosaltres procurarem -cumplits dos anys des de que ens férem responsables d'aquesta revista- esser puntuals al vostre abast, a partir d'ara intentarem que sigui cada dos mesos, per tal d'informar-vos de tot el que sigui possible informar i de donar la nostra opinió quan pensem, de bona fe, que podem aportar alguna cosa positiva perquè aquest poble nostre pugui caminar més dret cap a la consecució dels objectius que tots els pobles es mereixen veure complits: Una vida millor, un poble més concienciat i més digne i una qualitat de vida, material i espiritual, més alta per a tothom.

A partir d'ara per tant, i agafant com a punt de partida les festes de la Beata, la revista esperam que sigui en les vostres mans un pic cada dos mesos a fi de fer una mica més estreta la relació amb els nostres lectors. Que Déu ens doni sort i per ventura d'aquí a un parell d'anys podrem, nosaltres també, passar comptes.

Bones Festes i Molts Anys!

RAFEL PAYERAS, BATLE DE SANTA MARGALIDA. PREOCUPAT PER LA SITUACIÓ ECONÒMICA.

La Vila ha canviat de batle, Jaume Ribot d'UM, després de dos anys llargs de mandat a passat la vara a les mans de Rafel Payeras del PP, tal com es contemplava en el pacte tractat després de les passades eleccions municipals. a Rafel Payeras hem volgut fer-li una entrevista d'urgència, temps hi haurà, si Déu ho vol, de parlar amb més tranquil·litat.

-Arribat el moment del compliment del pacte, amb un poc de retràs, i essent batle de la Vila, quina situació heu trobat a l'ajuntament, econòmica i política?

-La situació econòmica és dolenta i s'ha d'ajustar de qualche manera. En quant a la situació política la ejecució del pacte venia amb una sèrie de condicions que feien al batle no res, jo pens que s'ha de replentajar i que cadescú compleixi el paper que li pertoca.

-Quina serà a partir d'ara la política del grup de govern municipal mentre vós sigueu batle?

-Ha de ser la de mirar de regenerar l'economia del municipi, aquesta ha de ser la primera prioritat, amb els sacrificis que facin falta.

-Què esperau dels companys de consistori, tant de l'equip de govern com de l'oposició?

-Crec que tots es faran càrrec de quina és la situació i faran el possible perquè el poble pugui anar envant, que tots col·laborin és la meua esperança. Jo per la meua part procuraré actuar amb honradesa i transparència i esper que tots facin el mateix.

-Quines coses voldrieu fer durant el vostre mandat, i quines creis que seran possibles?

-Ara no puc contestar per-

què la primera passa és arreglar l'economia, després ja en parlarem. si que voldria contribuir a donar una millor imatge del poble de Santa Margalida i la meua opció és reformar aquesta imatge.

-Trobau positiu el pacte de govern i quin balanç podeu fer dels dos anys llargs que han passat?

-El pacte ha resultat positiu i pens que pot anar endavant, voldria que quedàs ben clar que jo no he romput el pacte amb les mesures adoptades recentment, el que si he romput és el decret que em vaig veure obligat a signar si volia accedir a la batlia, i que m'impossibilitava d'exercir les funcions de batle.

-Què pensau idò del retràs en el compliment del pacte i de la renegociació que es pretenia del mateix?

-Crec que el que hauria estat normal era el compliment del que estava pactat.

-Pensau en el temps que teniu per endavant, tenir més en compte l'opinió dels margalidans i informar puntualment dels assumptes de l'ajuntament, cosa que no s'ha fet fins ara?

-Si Déu em conserva la vida i el mandat, pens tenir al poble completament informat i que la meua actuació sigui d'una transparència tal que no ofereixi cap classe de dubte.

-Pot tenir el poble l'espe-

rança que alguns temes com la normalització lingüística, més esment als temes culturals, deixats completament de la mà, procurar una integració més efectiva dels nuclis del municipi (Can Picafort, Son Serra) i promoure una formació de consciència de poble tendran una solució?

-El meu propòsit es portar el més endavant possible tot quant serveixi per a la formació dels margalidans, sé que no es podran fer miracles, ja que els recursos són escasos, però tot el que vagi en aquesta direcció em

sembla positiu. el meu propòsit és el de tractar per igual a tots els que formen el municipi i que tot-hom gaudeixi de les mateixes ventatges i privilegis.

-Quin missatge d'esperança i d'encoratjament, amb una base ferma, podrieu donar als margalidans?

-El missatge que vull donar és d'esperança, estic disposat a fer el que faci falta pel bé del municipi de Santa Margalida i vèncer, en bona forma, els inconvenients que puguin oposar-se a aquesta idea. I, sobre tot que tenguí en compte el poble que estic disposat a fer una política neta.

Comentari a part

El fet que els aconsegueixen polítics margalidans s'hagin precipitat amb la destitució del seu càrrecs als concejals Jaume Ribot i Antònia Quetglas i la nova situació que aquest fet pot generar, ens estalvia de fer-ne la nostra valoració, i atenent que la revista es troba a punt d'entrar en impremta, estimam més deixar els comentaris per a quan poguem veure les posicions de cadascú i els primers resultats per al municipi margalidà. Alguns comentaris precipitats a un diari de Palma per part de qualche "prestigiós doctor" que surt per la televisió, fan més mal que bé al poble margalidà. •

Ses Beates d'Enguany

CARROSSA DE LA SEU
Mª Magdalena Cladera Estelrich

CARROSSA DES POU
Maciana Mª Calafat Villalonga

CARROSSA CASA NATAL
Mª Magdalena Perelló Alzamora

CARROSSA FLOR DE MALLORCA
Bàrbara Vives Molines

CARROSSA SANTA CATALINA MÀRTIR
Antonia Ferriol Dalmau

CARROSSA DE SES VIRTUTS
Mª Rosa Garcia Rosselló

CARROSSA DES CLAUSTRE
Margarita Moragues Roman

CARROSSA DE SA GLORIFICACIÓ
Laura Femenias Moncadas

CARROSSA DES DEDAL
Catalina Alzamora Tortell

CARROSSA DE L'INFÀNCIA
Francisca Alzamora Tortell

APARICIÓ DE SANT ANTONI
Francisca Miquel Moranta

BEATA MAJOR
Margalida Font Molinas

MARGALIDA FONT, SERÀ LA "BEATA" QUE VA A PEU

Entre les distintes jovenetes que encarnaran els papers de "Beates" a la processó, la que assoleix major protagonisme és la que va a peu, amb les "virtuts" al seu costat i davant la qual els dimonis trenques les gerres.

Enguany li ha tocat representar a la "Beata" que va a peu, anomenada també "del festeig", a la jove Margalida Font Molinas, amb la qual hem mantingut una breu conversa sobre la festa.

Ella pensa que això d'esser "Beata" és una cosa un poc més

important que el simple fet de vestir de pagès, a més de la il·lusió que com a margalidana li feia aquesta representació, sobretot si com diu ella "es porta la festa de la Beata cor endins".

Margalida creu que la festa i la processó no s'haurien de veure enveïdes per la política, que fossin unes festes del poble però de tot el poble. En quant a la processó és important, segons ella, que es mantengui la tradició sobretot i que no és con-

vertesqui en un reclam turístic o una festa de carnaval. Pensa que sha de tenir esment a que els pagesos i pageses vagin correctament vestits, que les pageses no es llevin les mantetes i que es guardi una certa compostura a la processó.

Davant la pregunta de si pensa que s'hauria de donar més relleu a les representants de la Beata, tal com es fa a Binissalem amb les Vermadores o a Sóller amb les Valentès Dones o a València amb les Falleres Majors, margalida ens diu que pot ser sí seria convenient de cara a donar més relleu i més importància a la festa, encara que "personalment em trobaria molt incòmoda si hagués de prendre part en els actes protocolaris".

Fins aquí el que ens digué Margalida Font, ara resta desitjar-li encert en el paper que li ha tocat representar.

Redacció

A la Vila passen coses...

Per: En Voltacantons

El rellotge de l'església.

El rellotge que des de la torre del campanar de l'església dona, amb una constància encomiable, les hores al poble de Santa Margarida i que amb una dedicació admirable, neteja i engrassa en Miquel Estelrich, (Maño), necessita una bona mà de pintura a la part exterior i que es repintin els números de l'esfera, per a més claretat.

Recollim així una suggerència d'alguns vileros i a la vegada demanam a l'Ajuntament si seria possible que s'encarregàs de la tasca.

Les festes de Santa Margarida

He repetit diverses vegades que les festes de Santa Margarida, la nostra Patrona, es mereixen una mica més d'atenció i de més solemnitat que la que

dedicam a la Titular de la nostra Vila, sempre ha estat igual per diferents motius, antany a causa de les feines del camp i actualment per ventura perquè la majoria de la gent es troba més bé a la fresca per Can Picafort. La veritat és que de cada any surten unes festes patronals una mica més magroses.

Per fer un petit comentari de les d'enguany diriem que si llevam l'Ofici a la Parròquia del dia de la festa, durant el qual es va obsequiar al poble amb una hermosa reproducció d'uns goigs antics, dedicats a Santa Margarida, l'original dels quals data de la primeria del segle XVIII; i de l'actuació a la plaça del nostre grup de ball, "Aires Vileros", que ens va sorprendre molt gratament, poca cosa més mereix destacar-se. Si de cas el concert a la Plaça de la Banda de Música local; referent al

qual, i segons el nostre parer, estava el programa un poc carregat de peces una mica massa selectes, més adequades per esser interpretades a un lloc tancat, per un concert en mig de la Plaça i en un dia de festa, troban que hi hauria anat millor unes interpretacions un poc més renoueres i festoses.

FERRETERIA & DROGUERIA

PLAÇA S'ABEURADOR, 10
TEL - FAX 52 34 75
SANTA MARGALIDA

ISABEL GARAU, 27-B
TEL. 85 05 24
C'AN PICAFORT

Un augment demogràfic accelerat

Si fa una temporadeta mostràvem que dues famílies margalidananes havien vist augmentar els seus membres amb dues parelles de bessons, avui també tenim la satisfacció de mostrar-vos una altra parella que ha alegrat la llar de la família Nadal-Servera a la qual volem donar-li la nostra més sincera enhorabona.

Can Picafort és diferent

Passen coses a la Vila i al seu terme i algunes de les que passen són d'aquelles que no tenen passador, a Can Picafort han celebrat les festes de la Mare de

Déu d'Agost, i ens han engirgolat el programa escrit en un "perfecto castellano" -faltes d'ortografia a part- inclosa la salutació del nou batle. Sembla que els que l'han redactat s'obliden de la manera que parlen cada dia, a l'hora de fer un escrit, que s'obliden de que s'ha aprovat un Reglament de Normalització Lingüística, s'obliden de que ja no estam en els anys quaranta i haurien de pensar que si l'excusa és el respecte a la gent de parla castellana, que la primera condició per respectar als altres és respectar-nos a nosaltres mateixos.

El canvi de batle

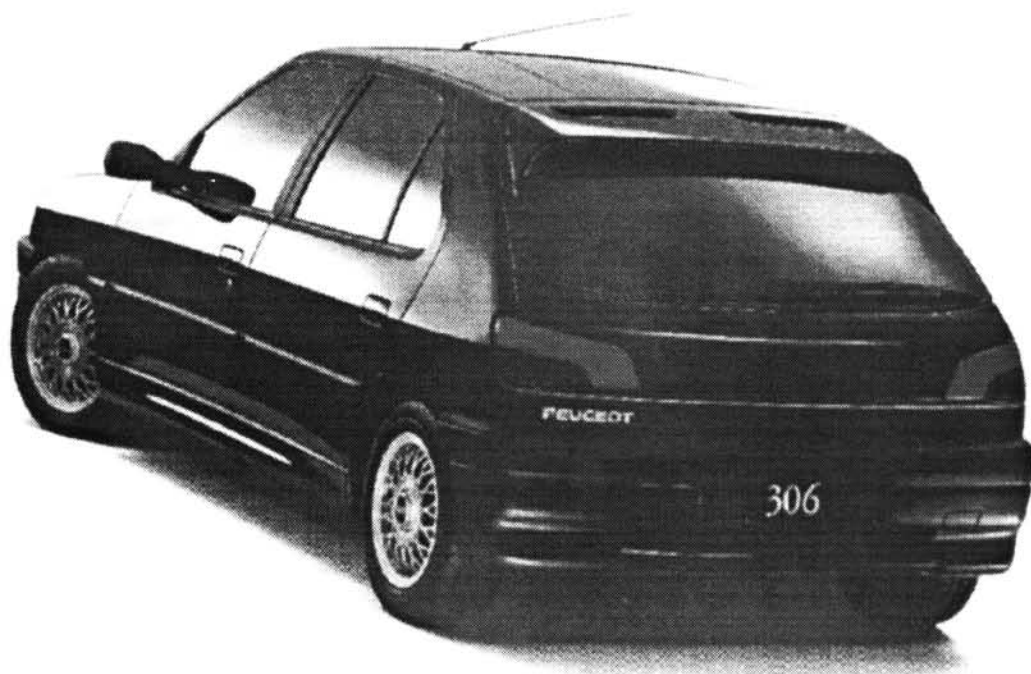
A la fi, després d'esperar dos mesos més del que estava previst en un suposat pacte, del qual el poble no en tenia cap notícia més que

les que venien per la via del rumor, s'ha canviat el batle, cessant En Jaume Ribot, d'U.M. i agafant la vara En Rafel Payeras del P.P. Fins aquí tot semblaria més o manco normal, llevat d'un retràs de cap manera justificable. I com que resulta que ningú dels implicats no s'ha dignat informar als margalidans, nosaltres trobam que som lliures de treure'n unes consideracions que podrien resultar equivocades però que, a manca de més informació, ningú no ens podrà retreure.

Si fa dos anys, després de les eleccions, es va fer un pacte, de paraula, en el qual sembla que sols es va negociar el càrrec i les persones que l'havien d'ocupar - podríem assegurar que amb la rapidesa que es va fer no hi havia temps de negociar programes- que qualcú ens vengui a explicar, per així poder-ho entendre, a que ve ara, després de dos anys, haver de renegociar el pacte i, amb excuses de mal pagador, perllongar la resolució del mateix durant dos mesos donant una imatge del nostre poble, una vegada més, de que aquí hem de fer les coses diferents i poques vegades per bé. Altres pobles havien fet "arreglos" semblats i han complert els terminis com pertocava. Perquè a la Vila no?

No és missió d'aquesta revista repartir les culpes i jo diria que ni tan sols senyalar els culpables, el poble, si pot, que en tregui les seves conclusions, mirant de no deixar-se enganyar i exigint que aquests tipus de coses es facin amb una mica més de claretat de cara als margalidans que, al cap i a la fi, són als qui aquestes coses toquen més d'aprop, encara que els polítics tenguin poc en compte als ciutadans, fins a l'hora que es tornen acostar les eleccions. •

PEUGEOT 306

Bones Festes!

  **PEUGEOT
TALBOT**

JOSE PERELLO GAYA

MIGUEL ORDINAS, S.N. - TEL. 523160 - FAX 523714
07450 - SANTA MARGARITA

LES PLATGES DE CAN PICAFORT ES QUEDEN SENSE ARENA

A Can Picafort es reuniren, d'una banda Ramón Aguiló, Delegat a Mallorca del Ministeri d'Obres Públiques, del Govern Central, acompanyat del tècnic Sr. Berenguer, i d'altra banda representants dels grups polítics a l'Ajuntament -PSOE, UDI, CPU i UM; notant la falta de representants del PP a més d'una representació dels hotelers i de l'Associació de Veïns de Son Bauló, encapçalades les representacions pel batle, Jaume Ribot.

L'objecte de la reunió era el de donar compte al Delegat del Ministeri de la problemàtica creada pel fet de que l'arena a poc a poc desapareix de les nostres platges i aquestes resten de cada dia més petites.

El hotelers exposaren que s'havia fet, feia temps, un estudi conjuntament amb els de Muro i els d'Alcúdia i que s'havia apuntat com una de les possibles causes la presa i evacuació d'aigües de la central tèrmica del Murterar.

El Sr. Aguiló va apuntar que el tema no era nou i que amb anterioritat ja havia estat plantejat pels ajuntaments d'Alcúdia i de Muro i que per tant és un problema que afecta a tota la badia. Va reconèixer que no es tracta d'un problema fàcil de solucionar i que requereix estudis complicats i costosos, abans de portar endavant qualsevol tipus d'actuació. Es tractaria de reproduir en un laboratori la maqueta a escala de la badia i d'establir, artificialment, les condicions de corrents, les marees, els vents i altres efectes, a fi de poder determinar

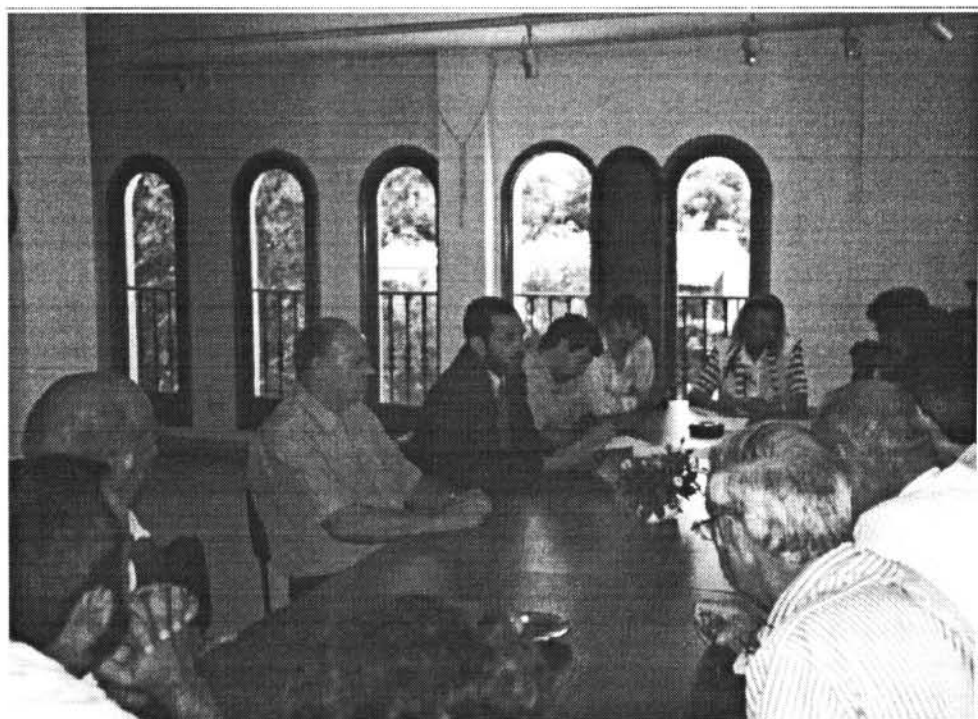
les causes del fenomen. Va dir així mateix que no descarta un impacte lleu de la Central del Murterar però que la major incidència podria ésser causada per les construccions properes a la platja que, encerta forma han romput l'equilibri entre la platja i les dunes, per la desaparició de la majoria d'aquestes.

Va manifestar el Sr. Aguiló que l'Administració Central assumeix la seva responsabilitat sobre el tema en quant a l'estudi de possibles solucions, a pesar del seu cost enormement elevat. Malgrat tot no hi hauria inconvenient en fer una inversió relativament petita, per tal de regenerar alguns sectors de la platja de Can Picafort, com s'ha fet a

tat, sembla que la gestió de qualsevol iniciativa correspon al Govern de la Comunitat Autònoma, però que el finançament és competència de l'Estat.

En referència al Torrent, tots els presents coincidiren en destacar la importància ecològica i la bellesa paisagística de l'esmentat torrent que, adequadament netejat i cuidat tal com pertoca podria afegir un atractiu turístic a la zona, de la qual se'n troba tan necessitada.

Mai no és tard per adonar-nos de les virtuts del nostre paisatge que sembla que han hagut de passar molts d'anys per descobrir-lo. Ara veurem si entre tots prenim consciència de que és fa neces-

altres llocs, encara que són conscients que això no representa una solució definitiva, sinó sols una sortida d'emergència.

Va recomanar el Delegat a l'ajuntament que seria convenient deixar constància documental de la seva petició per afegir-se a les que ja han fet els ajuntaments de la badia, Alcúdia i Muro.

Sobre el Torrent de Son Bauló, que també va ésser visi-

sari tenir esment al nostre entorn i potenciar-lo d'una manera adequada.

Pot ser els responsables haurien de pensar que la conservació del medi natural és tant o més important que els carrers, les voravies i l'enllumenat i que pot ser que ens dugui més turistes una naturalesa atractiva i ben conservada que no una font en mig d'una plaça, o unes rajoles de colorins per les voravies. •

**“Que Visca La Beata,
vénen ses festes...”**

LES FESTES SON DEL POBLE.

Han passades, passen i passaran. Són les festes. Aquestes festes de la Beata tan anomenades per tota l'Illa, fins i tot, es diu la processó més típica de Mallorca. I tot això està molt bé.

Som partidari de que allò que fa poble s'ha de mantenir, i això sens dubte fa poble. La nostra processó és la més hermosa de Mallorca.

Fins aquí tot bé. Però si analitzam el que en realitat són aquestes festes, veurem que no tan sols és una processó. Són un grapat de dies que el poble, teòricament, viu en festes, on, teòricament, la gent ha de gaudir d'una setmana diferent; i abans pens que s'aconseguia, la gent no estava avesada a veure berbenes, cantants estrangers, etc. i, és clar, sortia al carrer, endiumenjava les cases i voltava per la plaça, enorgullida d'ésser de la Vila.

I amb això què és el que vull dir?

-Què ara la gent no

està contenta de fer festa?

-I tant que no!

Jo no vull dir això. Jo vull dir que per fer festa un poble, l'ha de fer el poble, i no uns pocs encarregats de confeccionar-ho tot, que a la força ha d'ésser esgotador.

En aquests moments recessius en què ens trobam, i més el nostre Ajuntament, enc que el batle parli de superàvit, crec que hem de tocar amb els peus a terra i no voler fer el que no podem fer, gastar una quantitat molt grossa de diners en festes.

Això però, ningú no ho vol fer. Molts creuen que si no es fan unes festes de molts de milions no són unes bones festes. Doncs jo, crec que aquestes són unes festes falses, unes festes interessades, unes festes que no responen a cap necessitat.

Si es planteja al poble la seva col·laboració amb la festa, si el margalidà es vol encarregar, desinteressadament, de confeccionar la processó, les carroces, participar masivament amb els actes, crec que tots diran que sí. I aquí l'Ajuntament hi ha d'intervenir, perquè l'Ajuntament som tots. I si l'Ajuntament som tots. Per què

hem de pagar tots dues vegades les festes?

Si volem festa l'hem de fer nosaltres, i hem d'ésser humils, han d'ésser barates, però el que és més important és que han d'ésser per a tot-hom, no pels qui paguen l'entrada. No ho entenc, i per tant cal analitzar la situació:

1.- Per una part, jo que som vilero he de contribuir amb les festes desinteressadament.

2.- Per altra part l'Ajuntament, que som tots, ha de contribuir amb les despeses necessàries per dur a terme aquestes festes.

3.- Finalment, jo que he contribuït amb les festes i amb l'Ajuntament he de pagar una entrada per poder anar a la nostra festa.

D'aquesta manera ens donen l'arròs aquí.

Per acabar, em queda a dir que seria bo que, un pic passades, es donàs a conèixer al poble sencer mitjançant un acte públic, el que han estat les festes, que han costat, el que ha anat bé, i el que no hi ha anat i així podríem solucionar possibles errors comesos de cara a altres anys.

Guillem Àngel Crespi i Alemany

CENTRO ASESORAMIENTO EMPRESARIAL

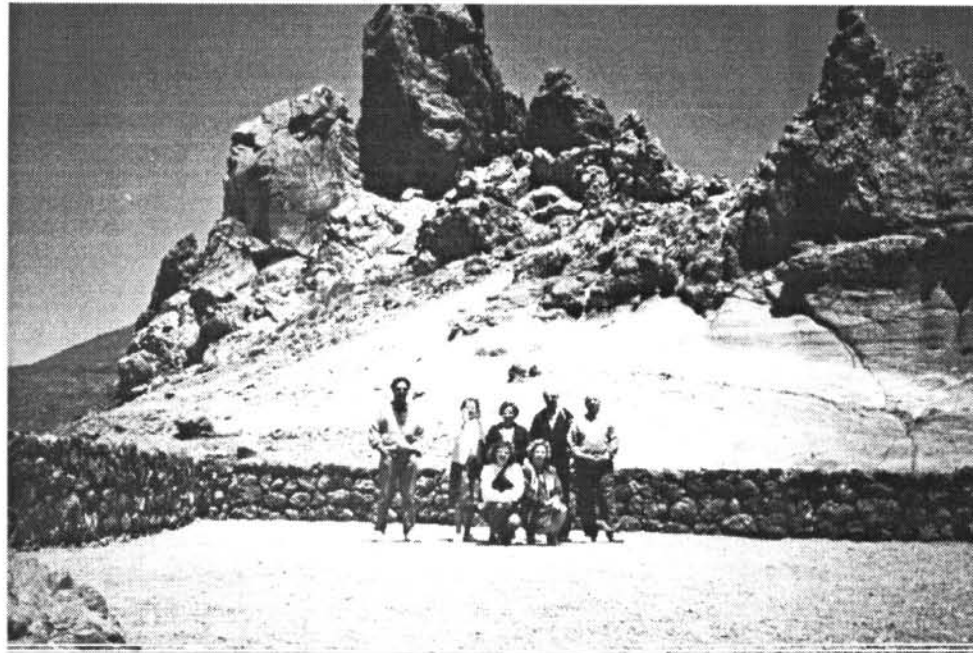

José Trías, 13 - 1º - Tels. 85 08 46 / 85 18 10 - CAN PICAFORT

Gent Major

L'Associació de Gent Gran de la Vila, "Hero" ens han fet arribar el testimoni gràfic d'una excursió que, mitjançant l'INSERSO, varen realitzar a Les Illes Canàries des del dia 10 al dia 19 de maig. S'hostejaren a l'Hotel Teide Mar, de tres estrelles, al Puerto de la Cruz de l'illa de Tenerife, visitant també l'illa de Lanzarote. La gent que hi va anar conta i no acaba de les meravelles que pogueren contemplar per aquelles terres i de que s'ho passaren d'allò més bé.

**TALLER MECANICO
JUAN SEGUI**
REPARACIONES EN GENERAL
VENTA DE MAQUINARIA

Exp.: Miguel Ordinas, 26 - Taller: Lepanto, 21
Tel. 52 32 21 - SANTA MARGALIDA

*Vos desitjam Bones
Festes la Beata '93*

**NAUTICA Y PESCA
SEGUI**

ARTICULOS NAUTICOS Y
PESCA DEPORTIVA
VENTA DE CEBOS

**MOTORES
VETUS-TOHATSU**

**HONDA
MARINE**

Paseo Colón, 40 - CA'N PICAFORT

LA BEATA I EL CARDENAL DESPUIG

Per Rafel Bordoy.

D. Antoni Cano i Oleo, prevere, és el rector de la parròquia de Nostra Senyora de Portals, un estudiós de la història i un investigador de la figura de Santa Catalina Tomàs, sobre la qual i fruit de la seva investigació, ha escrit el llibre titulat, "Catalina Tomàs, una dona de coratge". Aquest llibre ens presenta la santa mallorquina des d'un caire distint del que fins aleshores era el més conegut: la Santa arrelada en el folklore i en la consciència popular dels mallorquins, i ens fa entrar en la realitat d'una dona extraordinària, en el temps que va viure i d'una santa que pot estar a l'altària de Teresa de Jesús o de Catalina de Siena.

Amb D. Antoni Cano parlarem de moltes coses referides a la "Beata" que, any rera any, el poble de Santa Margalida honora festivament, arribat el primer diumenge de setembre. Entre les coses que parlarem em va cridar l'atenció, tal volta per la desconexença que hi ha a nivell popular, la relació entre la Beata Catalina i el cardenal D. Antoni Despuig i Dameto i la enorme influència del cardenal en el procés de beatificació de Catalina. El comentari d'Antoni Cano va esser categòric: "Sense la personalitat del Cardenal Despuig, no tindríem ara l'única santa mallorquina en la figura de Catalina

Tomàs".

Actualment s'estan fent gestions per tal de dur a terme el trasllat de les despulles del Cardenal Despuig des del seu enterrament de Lucca (Itàlia), fins a la Mallorca que el va veure néixer. Aquí si que hi reposa el seu cor, en una urna propera al sepulcre de Santa Catalina Tomàs, a l'església de Santa Magdalena de Ciutat.

Mons. Despuig parlava de Catalina dient-li "La meva Beata", i ell va esser l'artífex que, amb la seva feina i gràcies a l'estima que li professava el Papa Pius VI, va aconseguir que "la seva Beata" pujàs als altars i fos venerada per tota Mallorca.

El procés de beatificació de Catalina Tomàs va esser llarg i ple de dificultats; des de la seva mort fins a la beatificació passaren 218 anys. Varies foren les causes que motivaren el retràs, una de les quals va esser el fet que, des del moment de la seva mort Catalina fou venerada com a santa pel poble malloquí -pels

Cardenal Antoni Despuig i Dameto.

Santa Catalina Tomàs

prodigis que s'obraven per la seva intercessió i per la devoció popular - i aquest fet determinà que els mallorquins no es plantejassin la necessitat d'iniciar el procés que, finalment, es va iniciar l'any 1625 (recordem que ella havia mort l'any 1574). Els conflictes que vivia Europa, en els quals hi participava la Santa Seu, la guerra de successió espanyola, l'absència de bisbes a la seu de

Mallorca i fins i tot una epidèmia de pesta, foren altres de les causes que anaren retardant el curs normal del procés de beatificació.

L'any 1785 essent Catalina Tomàs Venerable, el Cardenal Despuig va esser nomenat postulant de la causa de beatificació. Això va servir perquè ell li donàs un gran impuls. El 17 de gener de 1779, festa de Sant Antoni Abat, el Papa Pius VI havia aprovat les virtuts de Catalina en grau heroïc. De l'estima personal de Pius VI i de les seves amistats en el Sacre Col·legi de Cardenals, D. Antoni Despuig va aconseguir que l'1 de juny de 1788 es tengués la primera de les sessions preparatòries, de les tres que s'havien de celebrar, per examinar els miracles de la Venerable. La sessió preparatòria es celebrà el 17 d'agost de 1790, i la general, en

el Palau Apostòlic del Vaticà, el 29 de novembre de 1791; en aquesta sessió foren aprovats tres miracles obrats per intercessió de Catalina Tomàs. El mateix Papa va demanar al Cardenal Despuig quan volia que signàs el decret, i el cardenal li va dir que la diada de La Inmaculada Concepció, això va alegrar a Pius VI i així ho va fer.

El 3 d'agost de 1792, el Papa Pius VI va beatificar Catalina Tomàs, veient-se així complits els grans desitjos del Cardenal Despuig i de tota Mallorca. En els dies de les grans celebracions que tengueren lloc a Palma amb motiu de la beatificació, el poble enfervorit aclamava la Beata, a la vegada que reconeixia la gran tasca del Cardenal, amb crits de: "Visca la Beata Catalina! Visca D. Antoni Despuig!".

Mn. Antoni Cano i Oleo.

Santa Catalina Tomàs

Catalina Tomàs i Gallard, la Santa de Mallorca, és part indisoluble de "l'ànima" del poble mallorquí. No tan sols com a punt de referència lluminós pels creients, sinó també perquè ha marcat el folklore de la nostra gent, que al llarg de quatre segles tant ha venerat i estimat a la "Beateta".

Juntament amb l'Anacoreta del desert de la Tebaida, Sant Antoni Abat, és una santa "dimoniera": això vol dir que el nostre poble ha vist sempre en ella una vertadera heroïna de la lluita contra el mal.

Sant Antoni Abat i Santa Catalina Tomàs han introduït un element nou en el folklore mallor-

quí, que podem anomenar supersticions, ja que, juntament amb "les dones d'aigua" i dels dimonis boiets (follets), el "Dimoni" es fa present a les contarelles i rondalles del nostre poble.

Quan, el 1671, arribà el rescripte apostòlic del procés de canonització de Catalina, a més de les funcions solemnes que es feren a la Seu i a Santa Magdalena amb la presència del virrei i del bisbe, es feren unes grans festes populars amb espectaculars focs d'artifici on hi prenién part "la Beata" i el dimoni en forma de drac, essent vençut aquest per un raig de llum de Catalina.

"La Beata", com tots els sants que gaudeixen de popularitat, ha estat envoltada de "floretes" i fets legendaris que en res empeteixen la seva gran talla

humana i religiosa, sinó ben al contrari, són una prova de com ha gravat la memòria col·lectiva d'un poble que tant l'ha estimada. Emperò no ens hem d'aturar aquí, tot això ha d'ésser un estímul per conèixer la seva personalitat, el seu temps -la Mallorca del segle XVI-, les persones que es relacionaren amb ella i la seva labor reformadora i regeneradora d'aquella societat i Església decadents que foren la societat i l'Església en que visqué Catalina. Santa entre els sants del segle XVI, com Teresa de Jesús, Joan d'Àvila, Ignaci de Loyola, Pere d'Alcàntara, Joan de la Creu i un llarg etcètera, revisqué en ella la Bona Nova de Jesús, donant força i coratge i deixant un testimoni heròic d'amor a Déu i als germans.

Antoni Cano i Oleo, Prevere.

MESON - RESTAURANTE

S'ALQUERIA ofrece sus servicios de cocina mallorquina y nacional -MENU, y a la carta-

TODOS LOS DIAS

excepto lunes por descanso del personal.

**LOS SABADOS POR LA NOCHE:
BAILE DE SALON
Y CENA**

Bufet y entrada: 1.300Pts.

Solo entrada: 300Pts.

*Informes y reservas:
Tel. 52 37 11*

Desde ahora en s'Alqueria le atendemos DIARIAMENTE, visítenos!

Ctera. Sta Margalida - Ca'n Picafort, Km. 2,5

Tel. 52 37 11 - STA. MARGALIDA - (Parking Propio)

BODAS - BANQUETES - COMUNIONES - CONVENCIONES

**Muebles
Payeras**

*Su establecimiento "expert" en Santa Margalida
Todo un experto en muebles y electrodomésticos*

MUEBLES TODOS LOS ESTILOS

MUEBLES A MEDIDA

MUEBLES COCINA

CORTINAJES - TAPICERIA

ALFOMBRAS - LAMPARAS

Plaça de la Vila, 15
Teléfono 52 30 79 - Fax. 52 30 34
SANTA MARGALIDA (Mallorca)

Via Suiza, 60 (Frente Gasolinera)
Teléfono 85 10 97
CA'N PICAFORT (Mallorca)

Obra Cultural Balear

Activitatas de la delegació a Santa Margalida

Tal com havíem anunciat, celebràrem, amb un èxit prou encoratjador, la conferència-sopar a s'Alqueria, amb la presència de Gaspar Valero que va parlar i ens va mostrar les feines antigues de muntanya. La vetllada va resultar prou entretinguda i les 90 persones que hi assistiren són un alicient que ens empeny a seguir endavant.

Quan tengueu la revista en les vostres mans possiblement ja haurem celebrat la Vetllada de Gloses a Son Serra de Marina, programada per al dia 21 d'agost, i per el dia 27 del mateix mes està prevista una conferència amb projecció de diapositives, sobre l'estança d'una monja margalidana al Perú, Sor Antònia Rosselló, que ens parlarà de la seva feina.

Tenim també altres actes programats, alguns d'ells en vies de preparació, per al mes de setembre i octubre, dels quals en donarem coneixement

en el moment oportú.

La nostra delegació ha adreçat alguns escrits a l'ajuntament, amb la intenció de denunciar el fet de que no es facin els anuncis i programes, més concretament els de Can Picafort, en la nostra llengua.

També demanàrem, per escrit, a l'ajuntament, un local per a la nostra delegació i una subvenció econòmica -fins ara sols rebem la de la revista- i la resposta que reberem venia amb tal quantitat de traves burocràtiques que ens fa pensar que es tracta d'excuses per a no concedir-nos el que demanem, tota vegada que altres coses del mateix tipus s'han concedit amb molta més facilitat.

NOTA ACLARIDORA

Quan l'ajuntament va programar les festes de Santa Margalida, els membres de l'OCB no hi varem esser convidats, com ho foren altres entitats de la Vila. Això va esser motiu de queixa per part nostra, i a la preparació de les festes de la Beata sí que ens hi convidaren.

Quan ens demanaren quins actes volíem organitzar en proposàrem tres: una conferència, la projecció d'unes pel·lícules i una representació

teatral. El fet de no disposar de cap tipus de subvenció i no poder-nos fer càrrec de les despeses, ens va moure a posar com a condició disposar dels doblers per pagar amb 20 dies d'anticipació, després de varies reunions i essent pel mig el canvi de batle, varem concloure que al no tenir els doblers, degut a la mala situació econòmica de l'ajuntament, no fariem cap dels actes que s'havien de pagar. A la vegada propoàrem fer un acte que no costaria cap cèntim a l'ajuntament, com a prova del nostre desig de col·laborar. L'acte esmentat és l'homenatge al glossador margalidà "es Panderer", que va esser acceptat i que figura en els programes de festes.

El fet de demanar els doblers per endavant venia motivat sols per la dificultat econòmica de l'ajuntament i el desig de que ni nosaltres ni el consistori haguessim de fer un mal paper retrassant indefinidament el pagament. Cap altra motivació, ni política ni personal, va influir en la nostra presa de posició, que per altra banda va esser compartida per la majoria dels nostres socis consultats.

Junta Directiva de l'O.C.B.

ELECTRÓNICA CID

Venta de T. V. Color y Electrodomésticos en General

Primeras marcas

Servicio Técnico Rápido

C/. Alba, nº 1 - CAN PICAFORT
Tel. 85 06 14

C/. Jovades, nº 33 - STA MARGALIDA
Tel. 52 32 10

Ens ha arribat el correu

Ens arriben també unes notes sobre la festa de la Beata per si trobam adient el publicar-les.

La Beata

Con una nueva edición de las fiestas de la "Beata" a la vuelta de la esquina, el tema de las mismas ha hecho su reaparición i no faltan càbalas y comentarios sobre lo que nos depararán este año.

Como "els margalidans" vibramos de fervor y entusiasmo en estas fiestas, es conocido no sólo por las poblaciones circundantes sino que toda la Isla es consciente de ello. No en vano acuden a la "Beata", gentes de los más apartados rincones de Mallorca, que quieren compartir con los de aquí todo lo que la fiesta entraña: a la religiosidad auténtica, hay que sumar las manifestaciones folklóricas -encantadoras, por cierto- que emanan del aludido fervor del pueblo y que han ido tejiendo esa especie de aureola profana en torno a la Santa, que tiene la mas viva expresión en las coplas populares que ha inspirado.

No es tarea fácil para el que suscribe tratar de describir en unas breves pinceladas una fiesta vivida tan profundamente y cuyas raíces están ancladas en una época en que la religiosidad y la vida rural enseñoreaban nuestra roqueta. Hay que reconocer que hoy en día no menudean las fiestas de este carácter; en general siguen otros derroteros. De ahí, quizás, el encanto de las mismas, que además de "els margalidans", los numerosos visitantes han sabido captar y apreciar en todo su valor.

El que esto escribe, estima que el visitante se siente identificado con el espíritu de la fiesta y sumido, en cierto modo, en un pasado que a todos nos corresponde, por cuanto de él procedemos.

Cuidemos la fiesta y mantengamos, sobre todo, ese espíritu, en el que descansa el auge ininterrumpido de la misma.

Guillermo Malondra Serra

El P.S.M. vol deixar les coses clares

L'Agrupació del P.S.M. Nacionalistes de Mallorca, de Santa Margalida, recentment constituïda a aquest Municipi, vol expressar i deixar ben clar que no té cap vinculació política amb la Delegació de l'Obra Cultural Balear, i que el fet de que els membres que formen aquesta Agrupació siguin també part de la Junta Directiva de la Delegació de l'Obra Cultural Balear de Santa Margalida, és una pura coincidència.

Per tant, deixam ben patent, que res no s'interposa ni ens vincula amb l'esmentada delegació, a no ser el fet d'interessar-nos per la nostra cultura, i això no condiciona políticament a cap agrupació cultural o de lleure. D'altra part, dir que també pertanyem a altres associacions, cap d'elles polítiques i seria una bogeria voler implicar-les amb el P.S.M.

D'aquesta manera aprofitam per desvincular-nos políticament de la Delegació de l'Obra Cultural Balear, i a la mateixa vegada aprofitar l'ocasió per expressar que donarem el nostre suport a aquelles accions i associacions encaminades a donar a conèixer al nostre món, la nostra identitat de país, el nostre folklore, la nostra història, la nostra llengua, etc.

Agrupació del P.S.M. a Santa Margalida

Dra. Magdalena Bennasar Mojer
TOCOLOGIA - GINECOLOGIA

CLINICA PLANAS, S.A.
C/. Menorca, 3
Tels. 73 03 45/46 - 73 88 43/44
07011 PALMA DE MALLORCA

C/. Fadrins, 28 - 1.º
Tel. 86 20 92
07420 SA POBLA

**DISTRIBUCION PAPELERIA
MATERIAL ESCOLAR Y ESCRITORIO
REGALO INFORMAL
ARTICULOS NAVIDAD Y CARNAVAL**

ALMACENES
Galmés, s.a.

C/. Miguel Ordinas, s/n.
Teléfono 52 31 33 - Fax 52 36 18
SANTA MARGALIDA

Sor Antònia Rosselló Serra

Una religiosa Agustina, una monja margalidana, nascuda a la Vila, Sor Antònia Rosselló Serra, (Cabana), dedica la seva vocació i el seu esforç a les persones necessitades del Tercer Món. Allà per terres Sud-Americanes del Perú, a un poblet anomenat Cascas, d'uns 5.000 habitants, que viuen en bona part del cultiu de la vinya que els han ensenyat uns capellans mallorquins, i de la qual en treuen dos esplets a l'any; sor Antònia, juntament amb altres monges porta la seva tasca endavant.

-Sor Antònia, quin temps fa que va professar?

-Ja fa 25 anys, quasi mitja vida.

-De llavors fins aquí, a quans de llocs ha estat destinada per exigència del seu estat?

-Després de la professió, vaig estar cinc anys a la Residència Sebastià Gili, la casa del fundador a Ciutat, allà vaig fer estudis i el juniorat; després dos anys al Col·legi de Santa Mònica, també a Ciutat, fent feina i estudiant; dos anys al Pont d'Inca; el 1980 a Roma fent estudis de Ciències Religioses a la Universitat Gregoriana i un any fent feina per allà; després vaig estar dos anys a la Casa d'Espiritualitat de Son Fe; un any a Andratx i ara en fa sis

que som al Perú.

-De tots els seus destins, de quin guarda millor record?

-No ho podria dir, a cadascun d'ells he trobat coses

**...Allà la vida és molt
senzilla i fins i tot es
passa fam...**

positives, i m'he sentit bé per tot, a cada un dels llocs he viscut en comunitat un vertader sentiment de germanat i religiositat.

-Ara al Perú, quantes religioses compareteixen la feina amb vostè?

-Som tres religioses i una seglar de Maria de la Salut, Francisca Dalmau, el pare de la qual és margalidà, en Pere Dalmau (Barret), aquesta jove dedica uns anys de la seva vida a l'ajuda dels necessitats. Dues de les monges som mallorquines i una és peruana.

-Quina és la classe de feina que portau a terme per aquelles terres americanes?

-La feina és ampla i variada: Ajuda a la joventut, promoció de la dona, classes de Religió al col·legi 24 hores setmanals. Tenim un menjador on cada dia hi mengen 100 al.lots i un grup

d'ancians que vénen a cercar-hi el menjar. Una monja, sor Vicenta Alcaraz, es cuida de la sanitat. Hi ha també un taller de fusteria, tallers de cuina, d'aprendre a cosir, de manualitats, etc.

-Supós que és impossible que tot això ho puguin fer quatre persones, qui vos ajuda?

-Uns grups d'oració, de gent compromesa, que ajuden a altres grups de joves i també les mares dels al.lots que vénen al menjador que, rotativament, ajuden a cuinar i a fer net.

-Segurament tendreu necessitat de moltes coses,

però ens podria dir quina considera més urgent?

-Necessitam gent professional, en distints camps, que vulguin dedicar uns anys de la seva vida a ajudar als demés, sobretot a la gent més jove.

-Quines ajudes rebeu i quina manera té algú que vulgui donar una mà de fer-lis arribar el seu suport?

-Hi ha un senyor, mallorquí, que subvenciona al 100% les despeses del menjador, aquesta mateixa persona subvenciona el 50% dels medicaments, del material escolar i el gènere d'una botiga que s'obri un pic cada 15 dies, i a

Margalida no ho fa així, a pesar que ens consta que qualcú ho ha demanat.

Per fer-nos arribar qualsevol tipus d'ajuda, ho pot fer el que vulgui, mitjançant la nostra Delegada de Missions, sor Vigínia Isern, a la Casa del carrer de la Pietat, n° 5 de Ciutat, ella ho fa arribar a les nostres mans.

-Quina és la forma de vida per aquells indrets?

-Una vida molt senzilla, per allà es passa fam, hi ha nins que van a l'escola havent pres tan sols una tassa de camamil·la, però són físicament molt resistents. Un treballador ve en guanyar unes 260 pessetes de jornal per moltes hores de feina, i els eventuais i peons unes 200; no tenen Seguretat Social, els servicis dels metges són molt cars, els medicaments caríssims, l'hospital més pròxim es troba a dues

hores i mitja de camí. La zona a on ens trobam és bastant tranquil·la, sense conflictes, i nosaltres som ben acceptades per aquella gent humil i que té una religiositat senzilla i molt primitiva.

-Quins són els vostres projectes més inmediats?

-Fer una casa per a la promoció de la dona i ajudar-la a créixer en la Fe. També volem començar al Zapote, a dos kilòmetres del poble, a unes terres comunals, la construcció d'unes cases per a la gent més pobre, a més d'altres projectes que van sorgint d'acord amb les necessitats.

-Anem ara una mica a prop, què recorda del nostre poble de Santa Margalida quan es troba tan lluny?

-Sempre portes el teu poble dins el cor. Jo pens mol-

tes vegades que si la gent de la vila conegués la nostra realitat, ens donarien el seu recolzament moral i material de molt bon cor, per altra banda si ens desconeixen sembla que ens trobam molt enfora.

-Som a les festes de la Beata, guarda per a elles un record, fa temps que no les ha vistes?

-Fa sis anys que no les he vistes i enguany tampoc les veuré, això sí, les record amb molta d'emoció. Pot ser no les pugui veure en molt de temps, degut a que allà les vacances coincideixen amb els mesos de gener, febrer i març, i per tant se me fa impossible desplaçar-me en el mes d'agost o setembre, enguany ha estat una excepció.

Nosaltres demanariem a sor Antònia que portàs a aquella gent del Perú, el testimoni de la nostra festa i de la nostra Santa, juntament amb tot el nostre afecte d'un poble llunyà i desconegut per a ells. •

...Atenem un menjador on cada dia hi mengen més de 100 al.lots...

la qual s'hi poden comprar articles de primera necessitat a la meitat de preu; i tot això ho fa d'una manera totalment anònima, nosaltres no sabem qui és aquest senyor.

També ens ajuden familiars i amics dels missioners i missioneres, per exemple, gràcies a D. Antoni Riutort, d'Algaida, ens han arribat donatius del poble i hem pogut comprar dues màquines d'escriure.

Una altra forma d'ajuda és una recomanació dels Organismes Internacionals de caràcter humanitari a les Administracions públiques, perquè destinin el 0'7% del seu pressupost a fons de solidaritat i ajuda al Tercer Món. D'aquesta manera ho fan alguns ajuntaments, com és el cas del de Felanitx. Crec que el de Santa

Entre les moltes coses que ens va dir sor Antònia, ens va comentar que un grup de joves volia posar una granja de polls, però que no ho podia fer degut a que no disposaven de medis econòmics. Nosaltres des d'aquí voldriem donar-los una mà, per la qual cosa obrim una subscripció perquè pugui servir-los d'ajuda. Si qualcú vol aportar el que pugui ho pot fer al Compte n° 1.938.208-63 de **SA NOSTRA**

Revista "Santa Margalida" .....10.000 Ptes.

Agrupació Socialista Sta. Margalida.....25.000 Ptes.

Sa Nostra.....5.000 Ptes.

La Vila Abans de 1925

Per Mn. Antoni Rubí

"SES MONGES" (Segona Part)

se'n pensava cap de bona, allò era com un eixam d'abelles sageteres. Les dues monges de la costura dels petits just per fer-los collar havien de fer tot quan sabien i jugar-se el tot per tot i un poc més.

Essent jo un d'aquells al.lotons qui feia renou dins la costura dels petits, em record del nom d'una de les monges, Sor Cor de Jesús, de mitjana edat, ben arro-mangada i que es sabia fer respectar, tot i comptar que els al.lots de llavors no eren tan agosarats i atrevits com els d'ara. Record també que prop de la porta del carrer hi havia una roda de ferro que servia per treure aigua i els més grandets tots es barallaven per fer-la rodar.

La costura dels petits venia a ser el que avui en diríem una "guarderia", però als que eren un poc més grans ja començaven a ensenyar-los les taules de sumar i multiplicar, de viva veu i cantant: "Dos y uno tres. Dos y dos cuatro. Nueve y nueve dieciocho..." sempre amb una cantoria que la sentien des de la Plaça, i a força de cantar-les, molts dels petits ja les sabien de cor.

També escrivien lletres a la pissarra i assenyalat-les amb un "puntero" les feien aprendre; els més adelantats ja les confegien: "b i a=ba; m i a =ma" i tot això amb molta paciència. Igualment ensenyaven les oracions de la Doctrina Cristiana, i fent rtlest de nins, venga una vegada i una altra: "Prenostre...; Deu vos salve...; Senyor meu Jesucrist..." i canta qui canta, aprenien la Doctrina, tan necessària per viure com Cristians, sense que se n'adonassin.

A la sala de costura de les nines, totes hi tenien la seva cadireta, amb respallta, el demati les nines

Seguint amb el tema de les monges, un altre caire de la seva feina, no menys important que el de visitar i assistir als malalts, va ser el de la formació i educació dels infants, amb dedicació a l'ensenyament, obrint una "Costura" a on ensenyaven a les nines a llegir, escriure i a comptar fins a cent; perquè llavors no comptaven, com ara a milions ni a milers; i poques vegades arribaven a cent. Com exemple, anotam que un porc gràs d'unes deu o onze arroves, valia una vintena de duros, una quartera de blat valia catorze o quinze pessetes i així totes les coses per l'estil.

Abans de fer la reforma del Convent, no fa encara massa anys, en que esbucaren tot s'enfront que sobresortia dins el carrer i el posaren alineat amb la resta de les cases, tal com es troba actualment, al mig de l'enfront hi havia un portal d'entrada, més o manco com està

ara, a l'esquerra una capella al mateix lloc de l'actual, però a nivell del carrer, amb un bon portal i unes bones portes i que d'estiu s'hi posava una cortina. A la capella hi entraven directament des del carrer i la solien tenir oberta durant unes hores cada dia, de la part de l'horabaixa; a la dreta, a la part d'alt, hi havia un portal que donava a una sala que era la costura dels petits, i a veïnat, ran de la paret amigera, un portal més petit des d'on hi començava una escala ben drete i ben llarga fins al primer pis a on s'hi trobava la costura de les nines grans, era una sala molt gran i espaiosa i ben oratjada i allà s'hi feia l'escola i les feines de costura.

La sala dels petits era ben gran i encara resultava petita per acollir l'infanteria del poble, sota la vigilància de dues monges que havien d'agombolar tota aquella patulea que mai no tenia aturats ni

aprenien de llegir, fer comptes i escriure; els llibre eren les cartilles, per aprendre i confeir les primeres lletres, després venia el "Grado Elemental", el "Grado Medio" i el "Grado Superior". Per fer lectura empraven "El Catón" i el "Juanito"; per a les mes majoretetes "El Manuscrito" i amb aquests elements anaven tirant.

Per aprendre d'escriure començaven fent "palos" a un quadern apaïsat, primer amb un llapis i saliva i quan ja en sabien un poc, amb una ploma de plomí que, seguit seguit, s'enganxava al paper del plec que era molt ordinari. De plomins ara se'n veuen pocs però abans n'hi havia de moltes classes i qualitats, però els que duïen la doma i eren els més bons eren els de la "coroneta".

A la Costura del capvespres no hi havia res de llegir ni d'escriure ni de comptes, tot era ver-taderament, "costura" o sia feina de mà, el que en deïem "labores" que era el seu nom en castellà. Era una escola pràctica de les feines més pròpies d'una dona d'aquell temps, un entrenament i una preparació a la realitat de la vida, tal com s'usava llavors: allà començaven a manejar les agulles de cosir, les agulles de fer calça, el parillo, el didal, el ganxet i qualcuna que provava de fer randes de "mundillo".

A la costura del capvespre les monges ensenyaven a les nines a cosir a mà, perquè màquines de cosir n'hi havia poques i només en

tenien les cosidores d'ofici; ensenya-ven a posar pedaços i a perfilar, aficar un botó i començaven a cosir mocadoret de butxaca. Amb les agulles de fer calça feien calces i calcetins que era una feina en la qual les dones aprofitaven tot el temps que tenien lliure per proveir la casa. Amb els ganxets aprenien a fer randes per a coixineres de llit i per a moltes altres aplicacions, perquè les randes estaven molt de moda, i sortia d'entre totes alguna nina ben "randera" i que li retia molt fer randes, tan primoroses i tan fines que es feien mirar dels àngels, i si teniu alguna randa antiga mirau-la i veureu que dic ver i que val la pena guardar-la com un record de la padrina.

Allà aprenien també a brodar amb un tambor amb una ansa, en el que hi estiraven la roba que havien de brodar i brodaven llençols de llit coixineres i "cabeceros" per posar als balancins; aprenien a brodar fent creueta o punt mallorquí i moltes altres més coses que no puc explicar. El "mundillo devia esser una cosa un poc més complicada, perquè de fet eren poques les nines que s'hi dedicaven.

A tot el que hem dit sobre la costura, pens que hi podríem afegir moltes més coses que m'han passat per alt i que tal vegada fossin més nombroses que les que he pogut recordar.

De sempre he vist a la Vila una Mestra Nacional per a les nines, una d'elles va esser Dona

Elionor Bosch, de molt bona memòria, després d'ella ja hi va haver-hi més d'una mestra. En aquell temps fer escola era una runa i els mestres en general passaven "rusca"; segons la gent, ningú no passava més fam que un mestre d'escola.

Les mestres d'ara estan ben pagades, tenen bones escoles i les nines són "com a filles de rei". Llavors per anar a costura a ca les Monges pagaven dues i quatre dècimes cada setmana i com que la major part de les nines eren pobres, pagaven... o no pagaven. Hi ha tanta diferència entre llavors i ara com entre la nit i el dia.

Per tot el que he dit es veu ben clarament que ca les Monges era l'única casa, oberta per a tothom, per aprendre qualche cosa i amb la que tots hi estaven lligats i compromesos, uns perquè hi havien anat a costura i havien après el poc que sabien, i altres perquè encara hi anaven; i tots els qui sabien llegir i escriure, encara que només fos a posar el seu nom, ho havien començat a aprendre a ca les Monges.

Amb tot això no vull dir que les monges fossin persones extraordinàries i massa instruides, eren simplement persones del seu temps; però que s'entregaven en cos i ànima a la seva feina i que feien allò que és tan bo de dir i mal de fer: "miracles".

Continuarà

ES REVOLT DE NA MORANTA

Ctra. Santa Margarita - Ca'n Picafort

Tel. 52 34 32

FRANCISCA GAYA RIBAS

GA **GESTORIA
ADMINISTRATIVA**

Via Francia, 6 - Tels. 85 04 31 - 85 13 47
Fax 85 03 44 - 07458 CA'N PICAFORT

Gabinete GAYA
ASESORIA FISCAL, LABORAL
Y CONTABLE

Telf. 52 34 08 - fax 52 38 04
Plaça de la Vila, 36-E - Santa Margalida

GAU
GESTION E INFORMATICA S.L.

**VENTA ORDENADORES
SUMINISTROS INFORMATICOS
CLASES DE INFORMATICA
CONTABILIDAD - DECLARACIONES
IMPRESORAS**

Plaça de S'Abeuredor, 12
07450 - Santa Margalida
Tel. (971) 52 38 34
Fax. (971) 52 39 80

Productos MARTI

**SAL - PIMENTON
Y LEGUMBRES**

DE SES JOVADES, 28
D'EN MARCH, 30
TEL. 52 30 77 - FAX 52 36 74
SANTA MARGALIDA

**COMPRA - VENTA
VEHÍCULOS NUEVOS Y USADOS
TODAS LAS MARCAS
ROTULACIÓN DE VEHÍCULOS**

Miguel Ordinas, 7
07450 STA. MARGALIDA

Tel./ Fax. 52 39 94
Móvil. 908 83 83 05

PINSAMA

Pinturas Santa Margarita C.B.

*PINTURAS EN GENERAL
*GOTELET
*PICADO
*REVESTIMIENTOS
(Interiores Fachadas)
*DECORACION DE INTERIORES
*LACADOS
*BARNIZADOS EN GENERAL

C/. Industria, 2
Tel. 52 30 52 - Tel. Part. 52 37 86
SANTA MARGALIDA

Central Hispano

EL BANCO DE CADA UNO

ES POUÀS, 5 - TELS. 52 30 23/24
SANTA MARGALIDA

10è ANIVERSARI D'AIRES VILEROS

A vegades desconeixem fins i tot les coses que tenim més a prop, he de reconèixer que això és un poc el que m'ha passat amb el grup de ball de bot de la Vila, "Aires Vileros", els vaig veure ballar per les festes de Santa Margalida i la meva conclusió és que es tracta d'un grup prou digne i que ens pot representar a qualsevol lloc.

Per saber-ne més coses parlàrem amb Cati Marimón, coneixedora de la trajectòria del grup des del seu començament.

Enguany es compleixen 10 anys des de la primera sortida a ballar que va fer el grup, de llavors fins aquí unes quaranta persones componen el que en podríem dir els balladors i sonadors que es troben capacitats per actuar i si hi afegim els qui acudeixen a l'Escola de Ball, s'acosten al centenar de persones.

Els professors de ball són Apolònia Costa i Andreu Jaume; fa una temporada es va haver de prescindir del professor de música, per manca de pressupost, el seu sou era de 30.000 pessetes mensuals. I ja que parlem de la qüestió financera hem de dir que és una de les majors preocupacions dels que es cuiden del grup, degut a la manca de subvencions efectives.

L'equip de sò va costar més d'un milió de pessetes que s'han pagat en part adelantant els components del

grup els doblers. L'Escola de Ball s'autofinancia, més o manco, ja que els alumnes paguen 2.500 pessetes cada trimestre per una hora setmanal de classe. Durant l'hivern es dona una hora de classe setmanal, de franc, pels adults que vulguin aprendre a ballar.

El sosteniment del grup es basa, actualment, en bona part en les sortides per actuar a altres pobles i les actuacions a hotels, sobretot en la temporada turística. L'Ajuntament paga les actuacions que es fan en el municipi, però els doblers han arribat, fins ara, amb retràs i mai s'han complert del tot les promeses fetes. Aquest any però no han estat convidats a actuar ni a les festes de Son Serra ni a les de Can Picafort.

"Aires Vileros" ha duit a terme intercanvis amb altres grups arreu de Mallorca, a Menorca, a

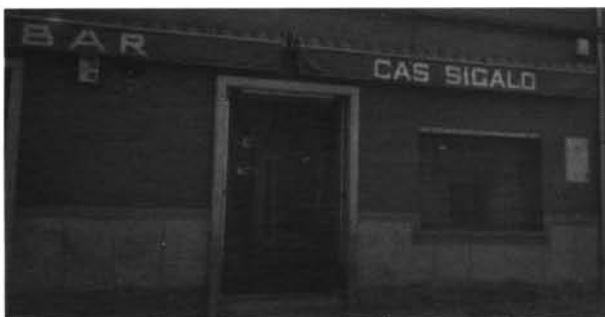

Formentera i a la Península.

Déu anys són suficients per avalar una línia d'actuació, amb molt de treball, esforç i dedicació; no sempre correspostos en la mesura que seria de desitjar per part dels poders municipals, tot al contrari del que passa a altres pobles que han potenciat els seus grups de ball assolint aquests una categoria molt alta. Esperem que a la Vila sapiguem apreciar el que tenim i els recolzem com pertoca.

Aires Vileros, enhorabona i que Molts d'Anys!•

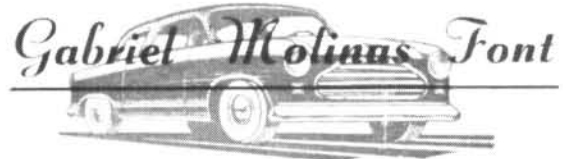
BAR CA'S SIGALÓ

Guillermo Femenías

C. M. Ordinas, 4 - Tel. 52 34 33 - Sta. Margalida

CHAPISTERIA Y PINTURA

Miguel Ordinas, s/n.
Tel. 52 34 37

07450 SANTA MARGARITA
(Mallorca)

CORSA, una nueva era.

motor la vila, s.l.
SERVICIO OFICIAL

Miguel Ordinas, s/n.
Tel. 52 39 04

07450 SANTA MARGARITA

MARIAN TORRES EXPOSA ELS SEUS CUADRES A CIUTAT

El pintor que podem considerar margalidà -està casat amb una margalidana i passa els caps de setmanes i vacances entre nosaltres- Marian Torres, exposarà la seva obra a la Galeria Bearn de Palma, a partir del dia 26 d'octubre en que es farà la inauguració, amb la presentació a càrrec de Rafel Bordoy.

El tema de l'exposició és el de "Terra Mansa" i vol ésser una espècie d'al·legat en front a la destrucció sistemàtica del nostre entorn natural, concretament la nostra terra de Mallorca, que un dia darrera l'altre sofreix les envestides del foc, del ciment, de la gent poc escrupolosa i dels inconscients. Marian ens mostrarà

tot això mitjançant els seus pinzells, la seva paleta i la seva intuïció d'artista.

Creis-me que valdrà la pena desplaçar-nos fins a Palma per donar una mirada als quadres de Marian i tal volta fer-se amb qualcun d'ells i penjar-lo dins la sala bona.

Esperem que qualche dia tant en Marian com els altres artistes margalidans, que vos assegur que n'hi ha, puguin penjar les seves pintures a la Vila, en una sala d'exposicions digna, quan els nostre ajuntament es decideixi a bastir-la. •

"la Caixa"

Plaça de la Vila

Santa Margalida

Rum-rums, Notícies i Xafarderies.

Per: La guarda de Xafarders

Enguany, com era d'esperar, ha passat el mateix que tantany, la Vila és buida, només hi veus passar gent d'edat i els que fan feina pel poble. Per agost tothom és a Can Picafort. Amb tanta poca gent i amb la bas-cota que fa tot la Vila està com a condormit.

Per on no deuen estar gens condormits és devers la Casa de la Vila. Com ja sabeu, els prolegòmens del canvi varen esser moguts ferm, Jaume Ribot va dir que no sortiria de batle mentre el govern Canyelles no pagàs els doblers que devia a la Vila, sembla que en concepte de contribucions, tot i que la cosa no estava massa clara. Sembla també que es firmà un decret en el qual s'especificaven les competències de cada partit de l'equip de govern, després del canvi de batle. I fet el canvi, de cop i resposta la versió vilera del "decretaso". Segons és ja del domini públic el nou batle, Rafel Payeras ha destituït dels seus càrrecs a Jaume Ribot i Antònia Quetglas. No volia brou? Idò tassa i mitja.

Esperem que els diferents partits polítics facin pública la seva positura al respecte i que cada qual expliqui el perquè de les seves actituds i accions. Així nosaltres passarem un bon gust de fer unes xafarderies així com pertoca i no com ara -quan escrivim aquestes xafarderies- que ningú en sap el net de res. I això va també per als partits de l'oposició que fa estona

ferm que no piulen. Què en tenen que dir el PSOE? i l'UDI? El PSM, recentment creat al nostre Municipi ha fet escrits a la premsa i preguntes a l'ajuntament sobre assumptes del nostre terme, però d'això, al manco de moment i com els altres, també n'està mutis. Sembla talment que tothom està a la gatzoneta a veure que diven els altres. Com deia un per la Vila: " Això pot esclatar per la Beata".

Cada vegada que anam a sentir tocar la banda de música hi trobam a faltar peces d'autors mallorquins i relacionades amb Mallorca i sembla que la cosa no porta camí de tenir remei. Això sí la banda de cada vegada toca més bé. Qui no sabem massa com toquen són els "Aires Vileros" perquè es coneix que per les festes els han llogat poques vegades ferm. Aveiam si per la Beata això s'arregla.

Tota la Vila està que sembla un al.loteu amb les juguetes dels reis, amb la nova instal.lació de l'aigua corrent. D'ençà que l'han instal.lada tothom paupa i culetja, posa i lleva mangueres, a tothom li ha pegat per la neteja, la jardineria i l'horticultura. Reguen el carrer a totes hores, han posat remellers i fins i tot horts a dins caseva. I diuen que l'aigua és tan bona que n'hi ha que n'han omplit la cisterna. Veurem si en tenir els comptadors posats tothom tendrà les mans tan foradades. Sabeu que ho és de bo de fer regar sense pagar, i és que ja ho deien els nos-

tres vells, que sempre hem sentit contar que tenien molt més seny que no nosaltres; "Hi ha gent que té més barra que no esquena".

Al nostre municipi les eleccions generals tengueren un resultat que semblava previsible, baldament quasi tothom estigui ben content i ben xalest dels resultats. I això perquè? Encara que el PP, amb una victòria absoluta i que deixa ben clara quina és l'opció política majoritària al nostre terme, quasi duplicàs al segon partit més votat, el PSOE, els dos partits augmentaren els seus vots perquè va votar més gent. UM va tenir uns resultats porcentualment ben acceptables, allunyats de la magror dels resultats a la resta de Mallorca. Els nacionalistes del PSM, amb una agrupació local ben nova de trinca, tregueren els seus millors resultats a qualsevols dels comicis, i senten a dir que ja fan plans per a les municipals. Esquerra Republicana, partit clarament independentista, va treure 17 vots al Congrés i una trentena al Senat, cosa que, juntament amb l'ascens del PSM, ha deixat espantat a més d'un. IU i "Los Verdes" han registrat també lleugers increments. En una paraula, tothom està ben content, tothom està amb la rialla a la boca i tothom diu que ha guanyat. A veure si per brufar-ho conviden a berenar a aquesta guarda de xafarders i així treurem panxa de mal any. I és que la crisi, germanets, renqueja ferm. •

BANCA MARCH

Passeig des Pouàs, 1 - 07450 SANTA MARGALIDA

Els pensaments de l'arbre ferit

La Beata

Al bell mig d'un jardí de flors, puresa i aire fresc, s'hi troba la millor de les flors. Encara que sia de metall tot el poble l'adora i la mira enlluernat per la seva bellesa. Flor que toca l'aigua transparent, plena de vida i de petites vides que s'amaguen vora d'ella quan el temps ataca amb la seva furia com si volgués enderrocar-la. Flor grisa per defora i amorosa per dedins, flor que ensenya als vianants quina és la cara del sacrifici, l'amor i la pau. Flor, imatge de Santa, ferma

Per: El pi de Son Tovell

en la seva dignitat; flor inspiradora dels més bons sentiments i de la més grandiosa religiositat. Mare dels pagesos treballadors, cansats de feina però renascuts davant la seva presència, plens d'esperança. Heroïna que espanta la maldat, les enveges i el dimoni dels cors. Guerrera que dirigeix el seu poble a la batalla de fe. Santa que mata la desesperació, dona infatigable. Santa Catalina Thomàs, pregau pel vostre poble; Santa Catalina Thomàs, creixeu en bellesa i força. •

Cada número una glosa

*Dos batles per una vara
no en tenen una per hom,
sols és un es que fa nom,
un es que dóna sa cara;
i és que a la Vila suara
es batle ens han baratat,
tal com estava pactat,
signat a una escriptura;
ja veurem si es pacte dura
o si ens gratarem es cap.*

*Es Glosador des Pou
d'Hero.*

PASTOR
CONSTRUCCIONES
Y PREFABRICADOS
MARMOLES Y GRANITOS

C/. Es Clavet, 10
07450 Sta. Margarita. Mallorca.
Tels. 52 31 31 - 52 38 38
Fax. 52 37 95

un grupo de profesionales a su servicio

VIAJES **acromar** TOURS S.A.

BAL. - 082

**RESERVAS AUTOMATICAS
CONFIRMACION INMEDIATA**

..... PASEO COLON, 112 - B .....

TELS. 85 00 26 - 85 00 65 - FAX. 85 10 69

.... 07458 - CAN PICAFORT - (MALLORCA) ....

Reserva de:

BILLETES DE BARCO
PASAJES AVION
HOTELES
APARTAMENTOS
EXCURSIONES

VIAJES ORGANIZADOS

TARIFAS MINI

CRUCEROS

VUELOS CHARTER NACIONAL

CHARTER INTERNACIONAL

Descuentos a:

RESIDENTES
FAMILIA NUMEROSA
3ª EDAD
GRUPOS
MENORES

Agencia autorizada para la venta de billetes:

TRAVELPLAN

IBEROFJET

Condor

**CLUB
Vacaciones**

Ootour

Lufthansa

TURAVIA

7

TRANSMEDITERRANEA

MUNDICOLOR

IBERIA

**SU
AGENCIA
DE
VIAJES**

FABRICACIÓ REFRESCANTS

A mes distribuim una serie de productes com:

KAS - PEPSI - 7UP

CERVESSA TUCHER (ALEMANYA)

VI BRICK ANTAÑO - BOTELLA 3/4 LAGOMAR - BOTELLA 1L. CHIQUITO

AIGUA MANANTIAL FONT DE'S TEIX

Ctra. de Muro, s/n. - 07420 - SA POBLA (MALLORCA) - Tels. (971) 54 03 44 / 54 23 85 - Fax. 54 20 16

MOVIMENT PARROQUIAL

Baptismes

- Dia 6 de Juny,
Catalina Rubí Siquier, filla de Miquel i de Catalina.
- Dia 19 de juny,
Joan Moranta Pastor, fill de Joan i de Catalina.
- Dia 20 de juny,
Pere Vicenç Font Oliver, fill de Vicenç i de Catalina.
- Dia 4 de juliol,
Clara ferrer Capó, filla d'Antoni i Margalida.
- Dia 18 de juliol,
Mateu i Pere Nadal Servera, fills de Pere i d'Antònia.
- Dia 18 de juliol,

- Francesc Xavier i Antoni Vanrell Borràs**, fills de Joan i de Catalina.
- Dia 15 d'agost,
Miquel i Maciana Ribas Lladó, fills de Gabriel i de Catalina.

Noces

- Dia 19 de juny
Joan Moranta Serra amb Catalina Pastor Perelló.

Defuncions

- Dia 11 de maig,
Josep Morey Font, (des Turó de s'ordi) 66 anys.
- Dia 20 de maig,
Antònia Bibiloni Barceló, (Fideuera) 93 anys.
- Dia 11 de juny,
Antònia Moncades Muntanet, (Pauxeta) 82 anys.

- Dia 29 de juny,
Francesc Medina Riera, (de Sa Boleda) 67 anys.
- Dia 17 de juliol,
Margalida Pons Pinya, (Salvatgina) 60 anys.
- Dia 18 de juliol,
Francinaina Massanet Perelló, (Cuixa) 96 anys.
- Dia 20 de juliol,
Maria Estelrich Malondra, (Xica).
- Dia 25 de juliol,
Joan Avellà Rosselló (Avellà), 92 anys.
- Dia 9 d'agost,
Margalida Estelrich Ferriol, (Merra), 77 anys.
- Dia 13 d'agost,
Antoni Aloy Riutort, (Saco) 77 anys.
- Dia 20 d'agost,
Pere Oliver Oliver, (de ca es Metge de Son Tovell) 45 anys

LIMPIEZAS URBANAS DE MALLORCA, S. A.

C/. Juan Monjo March, 42
Tels. 52 30 07 - 52 35 92

SANTA MARGALIDA

UN CAMPUS DE BÀSQUET A SANTA MARGALIDA

Del dia 1 a l'11 de juliol va tenir lloc a Santa Margalida un Campus de Bàsquet, amb un èxit notable, èxit que ha encoratjat els organitzadors fins al punt de mirar que pugui repetir-se l'any que ve.

L'organitzador i director va esser el que fou jugador del F.C. Barcelona i del Patronat, Juan Domingo de la Cruz, i els

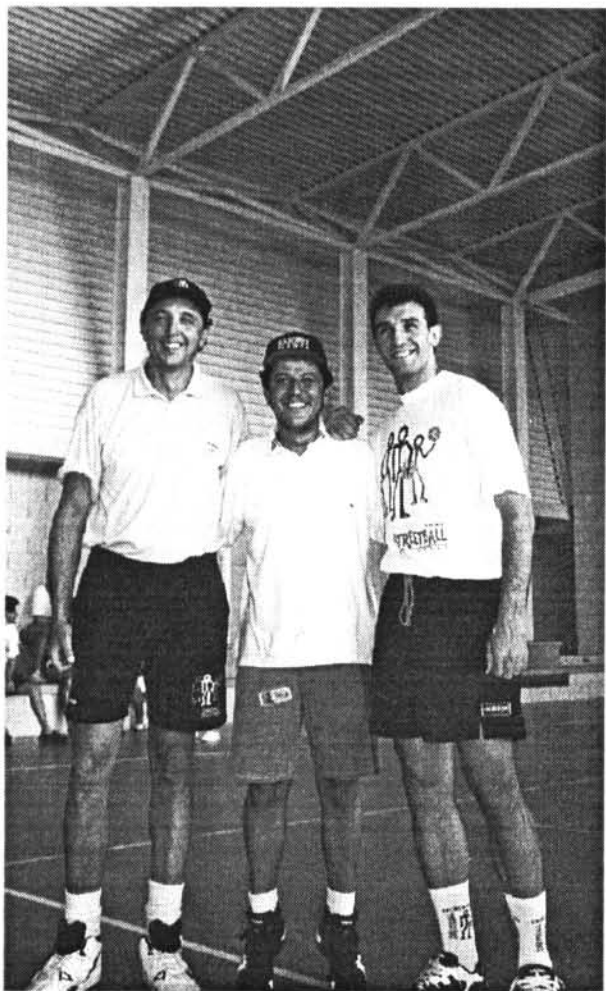
monitors, tots ells jugadors de bàsquet, Angel Heredero, Guillem Coll, Piti Fernandez, Antoni Montilla i el margalidà Xisco Paredes.

Les jornades varen transcórrer a les instal·lacions del Col·legi Públic "Elionor Bosch", a on dormiren, menjaren i apren-gueren els fonaments del bàsquet, 98 alumnes, entre els 8 i els 14 anys, dels quals 48 eren interns i 50 de mitja jornada, 20 del total d'alumnes eren de La Vila i el seu terme.

El alumnes reberen la visita i els consells d'un bon gra-pat de figures de primera magni-tud, com J.A. San Epifanio (Epi),

Chicho Sibilio, Nacho Solozabal, Sabonis, Rafel Rullàn, Rafa Vecina, i la presència del presentador del Canal 33 de Televisió, Lluís Canut.

El regidor del nostre ajuntament, Rafel Roig, que va compartir moltes hores amb els integrants del campus i molta de la feina que hi havia que fer, ens va destacar la col·laboració de l'Exèrcit de Terra que va cedir lli-teres i altre material d'allotja-ment, i naturalment la de l'Ajuntament de Santa Margalida, sense la qual no hau-ria estat possible la realització. Cal destacar que tant els moni-tors com els jugadors professio-

Juan de la Cruz, Lluís Canut i
J. A. San Epifanio (Epi).

Nacho Solozábal.

nals que ens distingiren amb la seva visita ho feren desinteressadament.

Rafel Roig va apuntar el desig de que el campus pogués

tenir una continuïtat i que servís per despertar l'afició al bàsquet entre els nostres joves, i poder veure'n el fruit amb la creació d'algun equip a la Vila i

així aprofitar les magnífiques instal·lacions de que disposa el poble de Santa Margalida.

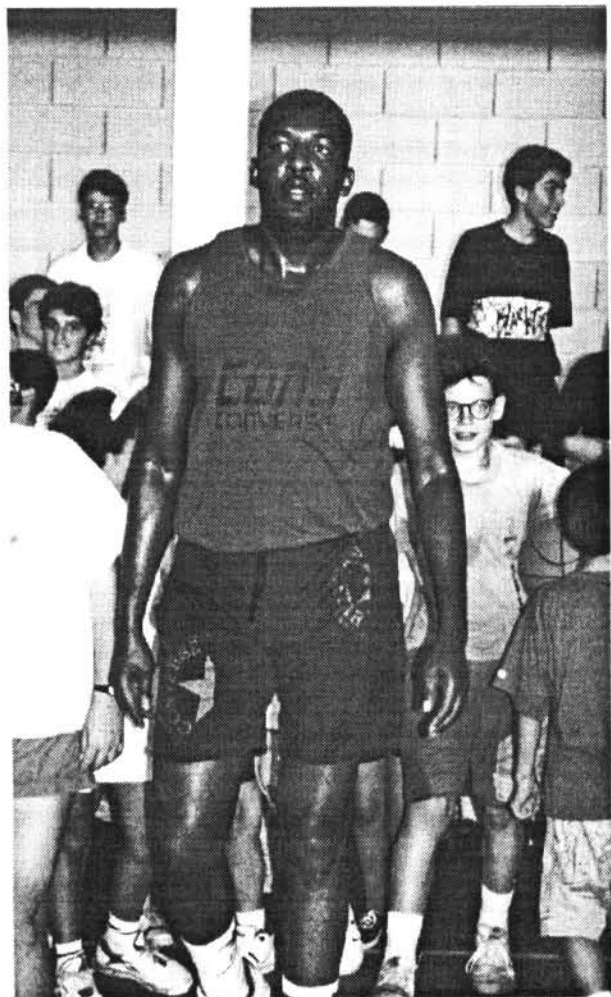
Redacció

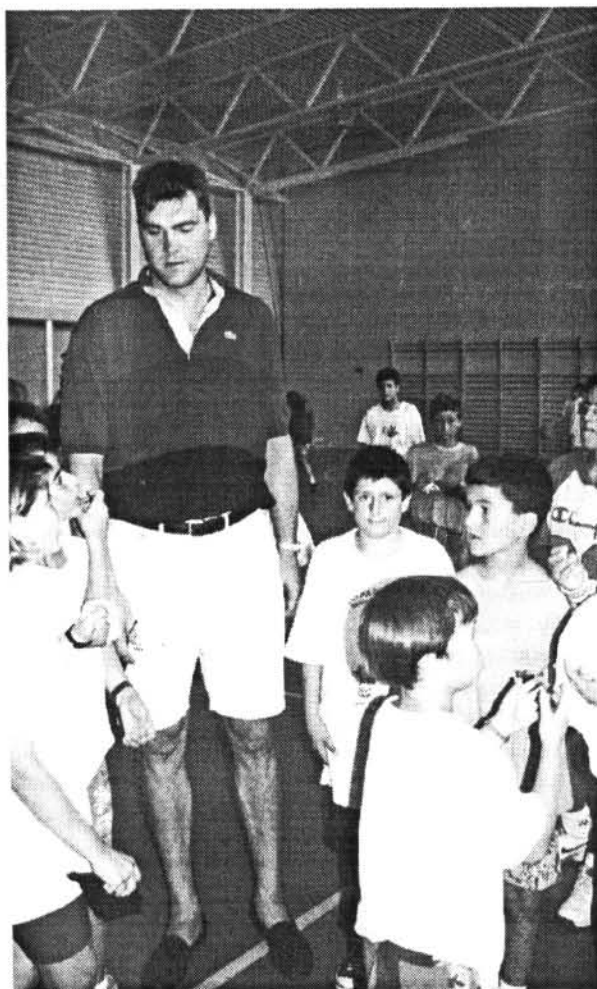
El locutor de TV3, Lluís Canut i el president de la Penya Barcelonista, Antoni Font.

Lluís Canut i el concejal de l'Ajuntament de Sta. Margalida, Rafel Roig.

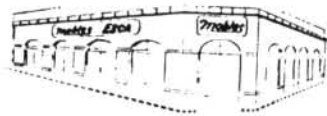
Chicho Sibilio.

Arvidas Sabonis.

MUEBLES Y
CARPINTERIA

ESCA, s.a.

COMEDORES
DORMITORIOS
TRESILLOS
MUEBLES AUXILIARES
MUEBLES COCINA
MUEBLES A MEDIDA
FABRICACION PROPIA
CARPINTERIA EN GENERAL

C/. Miquel Ordinas, 31 - 33 - Tel. 52 31 45
SANTA MARGALIDA (Mallorca)

GRANJA - BAR CALAFAT

*Desea a sus clientes y amigos unas Felices Fiestas
de La Beata*

ESPECIALIDAD EN HORCHATA DE ALMENDRA NATURAL

Acérquese a probarla, si lo prefiere puede llevársela
a litros para degustarla en su propio hogar.

TAPAS VARIADAS Y BOCADILLOS

Plaza de la Vila, 10 - Tel. 52 31 48 - SANTA MARGALIDA

AUTOS RIERA-QUETGLAS su concesionario CITRÖEN Y SUZUKI

Sta. Margalida
Tel. 52 38 01
Can Picafort
Tel. 85 01 80

QUE LE SE'N DURAN A L'AIGUA ?

per A. Mas

Sembla que la canalització de l'aigua de la Marineta cap a Ciutat, ja haurà començat quan surti la nostra revista al carrer. Fins ara, tot i la creació de la coordinadora, l'únic poble de la comarca que s'ha mobilitzat de forma clara i ferma, és el de Llubí. I no vos penseu que la canalització de l'aigua afecta únicament a Llubí, ni de prop fer-hi, la canalització de l'aigua dels acuífers de Sa Marineta cap a Palma, afectarà els acuífers de Llubí, Muro, Sa Pobla, Alcúdia, S'Albufera i bona part dels de Santa Margalida. És a dir en aquells indrets en els quals es localitzen les majors extensions del conreu de reguiu de tot Mallorca i en els qual la importància de les activitats turístiques fa necessari uns consums d'aigua de gran magnitud. L'impacte de la canalització és ben conegut i no és altre que la salinització de pous i acuífers. si es compleixen les previsions el seu impacte pot resultar catastròfic, sobretot a municipis litorals com el nostre. Hem de tenir en compte que la salinització ja afecte a molts de pous de Can Picafort,

Santa Eulàlia i Son Bauló; o les dificultats per al sumministrement d'aigua a Can Picafort. I hem de recordar que el procés de salinització és irreversible, els acuífers i pous salats, les terres que s'han regat amb aigua salada, ja romandran sempre salats. Això inutilitzarà o ferà molt difícil el seu us, tant pel consum humà com per emprar-los per fer feina a foravila.

Les nostres autoritats autonòmiques i els partits amb màxima representació autonòmica, tots ells estatals, (PP i PSOE) no han ni piulat, no fos cosa perdessen vots, i si ho han fet ha estat per dir que l'aigua és necessària per a Palma perquè la que es suministra ja està salinitzada. Una cosa però és la solidaritat i l'altra que un grapat dels que ja tenen la butxaca plena se l'umplim més fent noves urbanitzacions aprovionades amb la nostra aigua, o fent camps de golf, cada un dels quals gasta més aigua en un dia que no la que ha de mester un poble. Hem d'anar alerta que no emprin l'aigua per regar els jardins i l'herba dels camps de golf, xalets i noves urbanitzacions de per Palma o Calvià i que els pagesos del nord de Mallorca i la nostra planta hotelera hagin de tenir l'aigua que curteji i de mala qualitat.

La canalització de l'aigua de Sa marineta és sols un recurs momentani. Si no hi ha un canvi radical en la gestió dels recursos en general i de

l'aigua en particular, si no es planifica adequadament el seu consum, la construcció de potabilitzadores s'haurà de dur a terme d'aquí a relativament pocs anys, perquè l'aigua ja serà salada ferm. Una cosa és emprar aigua per al consum humà o per foravila i una altra per a activitats de luxe. el que no pot esser és que els pagesos i la gent que l'empra per a usos domèstics, la paguin igual de cara que els que n'empren cents i miler de litres diaris per activitats de luxe. Per ventura si l'haguessin de pagar més cara pensarien en solucions alternatives.

I en tot això el que no pot esser és que sia únicament Llubí, el poble de la nostra comarca, els que mobilitzi i que la resta de municipis, no tan sols el nostre, estiguem empanatats darrera la roca a veure que passa o que no passa. La pronunciació que dugué a terme el nostre ajuntament - d'altra banda una iniciativa lloable- no és més que un acte simbòlic que només serveix per rentar-nos una mica la cara (amb aigua salada?). Així si que ens faran no res! si els municipis afectats no feim un front comú i no ens feim valer, faran de nosaltres el que els vengui de gana. Si ens ajuntam almanco farem sentir la nostra veu i hi haurà possibilitats de fer qualche cosa, ja ho diuen en espanyol: "Quien calla otorga".

Petició d'UM Santa Margalida al president Cañellas.

El President a Santa Margalida del partit Unió Mallorquina, Joan Monjo, ens ha fet arribar còpia d'un

escrit que ell mateix ha adreçat al President de la Comunitat Autònoma, Sr. Cañellas, en el qual demana que la Comunitat Autònoma es faci càrrec de la neteja del solar, propietat del Govern de la Comunitat, conegut com el solar de la Residència, a Can Picafort.

En la seva petició exposa que o bé la Comunitat Autònoma prengui les mesures

oportunes per tal d'evitar incendis, o que cedesqui la propietat dels terrenys a l'Ajuntament i que aquest s'en faci càrrec. A la vegada que demana l'obertura del recinte als residents i estujants a fi, com diu l'escrit, "d'aconseguir l'objectiu primordial que cercava la família March al regalar aquests terrenys a la col·lectivitat".

Esport Margalidà

ANTONI TAULER, NO S'HO VA PENSAR DUES VEGADES

Per: Pep Gayà

Sabreu pels distints mitjans informatius, la desagradable notícia de que el nostre ciclista, Antoni Tauler, quan es trobava participant a la Volta Ciclista a la Comunitat Valenciana, va

després de canviar la roda em vaig llançar cap avall per tal d'agafar-los, em vaig topar amb una caiguda i, volguent esquivar-la, vaig pegar a una valla protectora, amb el resultat de traumatisme craneal i rompuda de l'húmer"

Degut a l'accident En Toni va haver d'estar internat vint dies a una clínica d'Alacant i vuit a la Femenias de Palma, al principi es temia per la seva vida, amb gran preocupació dels seus familiars i amics, tota vegada que no és la primera vegada que té un accident, fa poc més d'un any ten-

agafar la bicicleta o no, el cas era que podiem xerrar amb ell.

Quan vaig anar a visitar-lo, en un moment de calma li vaig demanar a veure si tornaria agafar la bicicleta i **SENSE PENSAR-HO DUES VEGADES**, em va contestar: "Això no es pot deixar tan fàcilment, la bicicleta és un món a part, i si no ho vius no saps el que és" I mirau sí és així, que el primer dia que va ésser a la Vila va agafar la bicicleta, amb una sola mà i fa fer una volta pel seu carrer.

Abans de l'accident en Toni havia participat en proves importants amb actuacions destacadíssimes: Copa del Món de Pista a Dinamarca, (7è classificat a la prova de persecució individual), Cinturó Ciclista de Mallorca, guanyant l'etapa reina i amb una actuació ben notable: (11è classificat, 4t. a la muntanya i 1er. neo-amateur. Actualment està a la Selecció Olímpica i té un bon futur per davant.

Després de la caiguda ja ha fet dues actuacions en pista amb una molt bona classificació, i ara entrena per tal d'aconseguir la forma perduda, va a classes de rehabilitació i dins pocs mesos el poden tornar operar del cap.

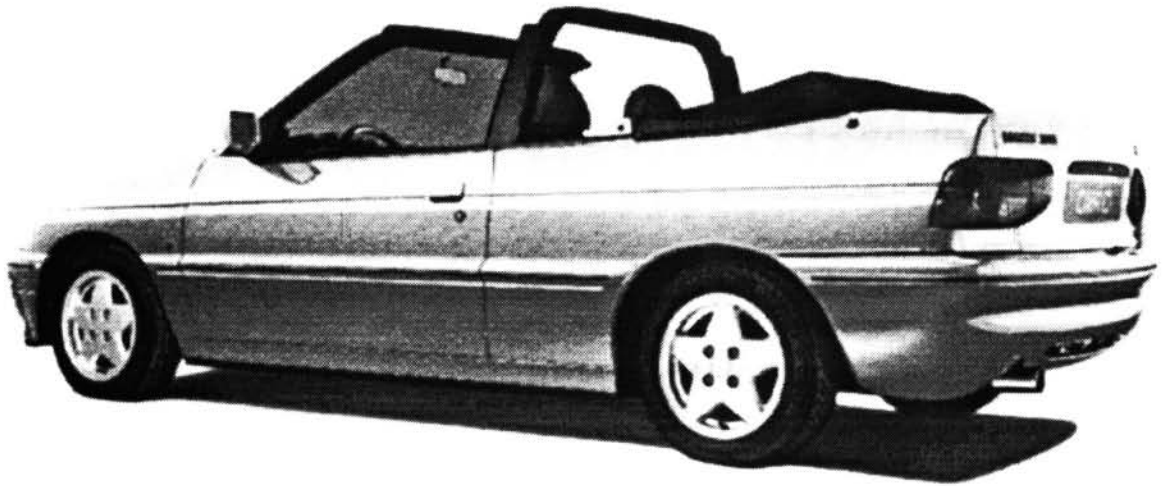
Abans de deixar-lo em va dir que la pròxima carrera seria la de les festes de la Beata i que aniria a per totes, així que hem d'anar els margalidans a animar el nostre corredor que tan bon paper fa i tan alt deixa el nom de Santa Margalida. •

sofrir un accident del qual en va resultar greument ferit; havent-lo d'evacuar amb urgència a un centre hospitalari. Després de quasi tres setmanes, ell mateix ens conta com va succeir: "Va ésser baixant un port de muntanya, havia foradat una roda i vaig perdre contacte amb el pilot,

gué una greu caiguda a la baixada de Montjuic.

Quan en Toni va arribar a casa va rebre moltes visites, familiars, amics del poble, ciclistes d'arreu de Mallorca, el President de la Federació Balear i de l'Espanyola. Amb l'alegria de tenir-lo entre nosaltres, a ningú li preocupava si tornaria

Vos desitjam unes Bones Festes de la Beata '93

C/. Juan Monjo March, 31
Tel. 52 33 33
SANTA MARGALIDA

C/. Miquel Ordinas, 35
Tel. Taller. 52 33 77 - Tel. Ofic. 52 33 33
SANTA MARGALIDA

**A su servicio con todas nuestras
energías.**

